

kirkesangerens/skolelærerens, sognerådets og sognefogdens arkiv behandles. Fordelen ved en registratur af denne type er naturligvis, at man ikke på forhånd behøver at vide, i hvilke arkiver de oplysninger, man er interesseret i, ligger. Derfor er Erik Nørres bog en god håndsrækning også til mindre øvede arkivbenyttere.

Tove Elklit

Hagens Samling i Det kongelige Biblioteks Håndskriftsafdeling. Kilder til dansk musikhistorie samlet af S.A.E. Hagen. Registrant udarbejdet af Nanna Schiødt, Dan Fog, Hans Danelund. (Det kongelige Bibliotek, 1981). 167 s.

Musikforfatteren og komponisten S.A.E. Hagen (1842-1929) var ophavsmand til en enestående samling af kilder til dansk musikhistorie i videste forstand. Denne samling, som stammede fra aviser, tidsskrifter og arkivalier, er nu blevet ordnet, indekseret og beskrevet, således at den er blevet let at anvende, også for andre end specielt musikhistorisk interesserede.

I samlingen kan der findes stof af almen historisk og kulturhistorisk interesse, men især lokalhistorikere (Helsingør) og personalhistorikere vil kunne drage nytte af den. Dette gælder især, fordi registranten er uhyre veludformet og velforsynet med vejledninger, beskrivelser, kommentarer og registre, således at det hurtigt kan konstateres, hvorvidt der i samlingen findes noget af interesse vedrørende det pågældende emne.

Tove Elklit

Thelma Jexlev: *Lensregnskaberne – en oversigt.* (Lokalhistorisk Afdeling, København, 1978). 6 + 51 + 67 + 104 s.

Gennem årene har Fortid og Nutid bragt en lang række nyttige oversigter over arkivmateriale. En af disse, Thelma Jexlevs *Lensregnskaberne*, der i årene 1974-76 kom i tre afdelinger, blev i 1978 udgivet samlet i bogform, med tilføjelse af nyttige registre, et stedregister over lenene med underliggende herreder og et personregister over lensindehavere.

Len for len gennemgås det store materiale, der er bevaret fra tiden ca. 1550-1660, for de første årtier dog temmelig fragmentarisk. Først behandles materialet fra Skåne, Halland og Blekinge m.m., derefter fra Sjælland med øerne Møn, Bornholm og Lolland-Falster, Fyn og Langeland og endelig fra Jylland, hvortil kommer et sporadisk materiale fra Færøerne og Norge. For det enkelte len redegøres der først for oprettelse, område og lensmænd, derefter følger registraturen, hvor det bevarede materiale anføres for hver enkelt lensmands funktionstid, først regnskaberne, derefter jordebøger, ekstraskattemandtaller og kvitteringer (kvittansiarumbilag).

I en indledning behandler Thelma Jexlev lensregnskabernes bevaringsforhold og skitserer metodiske problemer omkring regnskabernes brug. Som regnskaber er materialet kompliceret at bruge, men for kulturhistorien, den sociale og økonomiske historie og lokalhistorien er det meget omfattende, endnu alt for lidt udnyttede materiale en guldgrube.

Ole Degn